

Panium - Ikaupat nga Numero

Usa ka Alyansa

Jeff Pippenger

2025-03-04

Sa kasaysayan sa Panium, naporma ang usa ka alyansa tali ni Antiochus Magnus ug ni Felipe sa Macedon. Ang gubat gidirekta nga gihimo batok sa batang si Ptolemy V pinaagi ni Antiochus, ug si Felipe mitampo sa diwa nga ang iyang pakiggubat sa ubang mga bahin sa gingharian nakapugong sa ubang mga kasundalohan sa pag-abot aron motabang sa batang hari sa Ehipto. Kini nagpasabot nga si Putin, ang katapusang hari sa habagatan—nga gitipohan sa batang hari sa Ehipto (ang “bata” nga nagkahulogan sa katapusang henerasyon sa propesiya)—mapildi ni Trump nga girepresentahan ni Antiochus Magnus nga mipildi kang Ptolemy V sa Panium ug ingon usab nga gipildi ni Reagan ang USSR niadtong 1989.

Ang Felipe nagkahulogan ug “mahigugmaon sa mga kabayo,” ug ang “mga kabayo” nagsimbolo sa gahom sa militar ug sa ekonomiya. Ang mga kabayo maoy nagabira sa mga carro, ug ginasakyan sa mga sundalo, ug ang mga kabayo usab maoy nagdala sa mga baligya ngadto sa merkado. Ang “mga kabayo” maoy simbolo sa “mga carro, mga sakayan ug mga magkakabayo,” nga mao ang nag-unang simbolo sa Tinipong Bansa sa Amerika diha sa iyang puli nga relasyon uban sa hari sa amihanang, sumala sa gipahayag sa bersikulo kap-atan.

Ang kaalyado ni Trump adunay duha ka mga tipolohiya diha kang Felipe sa Macedon ug Herodes Felipe nga Tetrarka. Bisan si Herodes Felipe o si Felipe sa Macedon, ang simbolo nagtimaan sa usa nga nahigugma sa gahum nga gihatag kaniya sa matag usa, sa Caesar o sa Antiochus. Si Felipe nahigugma sa mga kabayo, ug ang usa ka Felipe gikan sa Macedon, nga adunay sentral ug pundasyonal nga tahas sa gingharian ni Alejandro nga Bantogan.

Mao kadto ang iyang yutang natawhan, ang gingharian nga iyang napanunod gikan sa iyang amahan, si Philip II, ug ang sinugdanan sa iyang halapad nga imperyo. Nahimutang sa amihanang bahin sa Gresya, ang Macedon lahi ingon nga sentrong politikal ug militar diin natawo si Alexander (sa Pella, 356 BC) ug didto nagdako, ug kini maoy naghatag sa unang mga kahinguhaan, kusog-tawo, ug organisasyonal nga estruktura nga maoy nagpalihok sa iyang mga pagpangilog. Sa pagkatinuod, ang Macedon mao ang punoan nga ubod sa gingharian ni Alexander—ang sinugdanan niini, ang makinang militar niini, ug ang rehiyon nga maoy nagpalig-on sa iyang pagkaila ingon nga usa ka hari nga Macedonian, bisan pa sa pagdako sa iyang imperyo ngadto sa halayo kaayo nga kapadulngan lapas sa mga utlanan niini.

Ang Macedon nagrepresentar sa amihanang dapit sa upat-ka-bahin nga gingharian ni Alexander. Busa, ang usa ka Felipe mao ang Tetrarka, nga nagkahulogan ug “ikaupat nga bahin,” ug ang laing Felipe mao ang “usa ka ikaupat nga bahin” sa upat ka hangin sa kanhing imperyo ni Alexander.

Si Herodes nagrepresentar sa usa nga nagsalikway sa tugon. Si Esau, ang kaliwatan sa dugo nga nagpadulong kang Herodes, nagsalikway sa iyang pagkapanganay. Sa sinugdanan pa gayud sa

kasaysayan sa usa ka piniling katawhan sa tugon, si Esau nahimong simbolo niadtong mga nagsalikway sa tugon nga gipanig-ot ni Cristo pinaagi sa iyang kamatayon. Sa mismong gutlo nga ang Dios magapalapad sa iyang piniling katawhan sa tugon ngadto sa napulog-duha ka mga banay, si Esau misukol. Sa katapusan sa karaang Israel, sa dihang sa krus ang mga Judio miangkon nga sila walay “laing hari gawas kang Cesar,” ang nasod sa mga Judio nahimong simbolo sa katapusan sa nahasama na kang Esau sa sinugdanan. Ang kagikanan sa pamilya ni Herodes naglangkob sa kaliwatan sa dugo ni Esau ug sa mga Judio, usa ka kaliwatan sa dugo nga gisimbuloan sa usa ka masinupakon nga maglulapas sa tugon sa sinugdanan ug sa usa ka masinupakon nga katawhan sa tugon sa katapusan.

Si Herodes nga Dako maoy nagpahamtang sa mga buhis nga maoy nakapaadto kang Jose ug Maria sa Betlehem, ug ang usa sa iyang tulo ka mga anak nga lalaki, si Herodes Antipas nga anak ni Herodes nga Dako, maoy nagmando sa panahon sa krus. Ang yugto sa kinabuhi ni Cristo gikan sa Iyang pagkahimugso hangtod sa Iyang kamatayon simbolikong girepresentahan sa banay ni Herodes, sa ingon nagaila sa maong kasaysayan ingon nga panahon sa pagduaw sa pinili nga katawhan, usa ka pagduaw nga ang mga Judio sa kinatibuk-an wala gayod makaila.

Si Herodes nga Bantogan mipatay sa mga kabataan isip tubag sa pagkahimugso ni Jesus, sa ingon nagsubli sa kasaysayan sa pagkahimugso ni Moises sa dihang ang Egipto nagpatay sa mga kabataan. Ang unang pagpatay sa mga kabataan maoy usa ka pagsulay sa pagpatay sa gipaabot nga pinili, ug ang ulahing pagpatay sa mga kabataan maoy usab usa ka pagsulay sa pagpatay sa gipaabot nga pinili. Ang usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo nagaawit sa awit ni Moises ug sa Cordero, ug sa matagnaong paagi ang usa ka “awit” nagrepresentar sa usa ka kasinatian. Ang usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo nagakinabuhi sa usa ka panahon nga adunay susamang mga kasinatian. Usa niadtong mga pagkapareho miabot niadtong Enero 22, 1973 pinaagi sa usa ka hukom sa Korte Suprema nga nagtugot sa mga aborsyon sa USA. Sa misunod nga kap-atan ug siyam ka tuig, gibana-bana nga 66 ka milyon ka posibleng mga kandidato nga maapil unta sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo ang gipamatay pinaagi sa aborsyon nga gitugotan sa pederal nga kagamhanan.

Ang gahum nagsimbolo sa kusog militar:

Ug ang mananap nga akong nakita sama sa usa ka leopardo, ug ang iyang mga tiil ingon sa mga tiil sa usa ka oso, ug ang iyang baba ingon sa baba sa usa ka leon: ug gihatag kaniya sa dragon ang iyang gahum, ug ang iyang trono, ug dakong kagahum. Pinadayag 13:2.

Ang dragon, nga mao ang paganong Roma, naghatag ug tulo ka butang sa kapapahan, nga mao ang “iyang gahum, ug iyang trono, ug dakong kagamhanan.” Sa bersikulo dose ang USA, ang mapintas nga mananap sa yuta, gihulagway nga nagagamit sa tanang “gahum” sa mapintas nga mananap nga nag-una kaniya. Apan ang pulong nga “gahum” sa bersikulo dosi lahi nga pulong sa Grego kaysa sa pulong nga gihubad nga “gahum” sa bersikulo dose. Sa bersikulo dosi ang “gahum” mao ang G1722: nga nagpasabot ug atubangan sa (sa literal o sa mahulagwayong diwa): sa presensya (panan-aw) sa.

Ang pulong nga “power” diha sa bersikulo dose lahi nga Gregong pulong.

Ug iyang gigamit ang tanang gahum sa nahaunang mananap sa iyang atubangan, ug gipasimba niya ang yuta ug ang mga nanagpuyo niini sa nahaunang mananap, kansang samad nga makamatay naayo. Pinadayag 13:12.

Ang pulong “power” G1832 dinhi nagpasabot, (sa diwa sa abilidad); pribilehiyo, nga mao ang tinugyan nga impluwensiya: awtoridad, hurisdiksiyon, kagawasan, gahum, katungod, kusog. Ang pulong “power” diha sa bersikulo dose nagaila nga ang mananap sa yuta mao ang tinugyan nga awtoridad sa mananap sa dagat—ang USA mao ang puli nga representante sa mananap sa dagat. Gigamit sa USA ang tanang tinugyan nga awtoridad sa nahaunang mananap. Sa bersikulo dos, ang paganong Roma mihatag ug tulo ka mga butang ngadto sa kapapahan. Gihatag ni Clovis ang iyang kusog militar ug ekonomikanhon ngadto sa kapapahan niadtong 496 sa Gubat sa Tolbiac. Gihatag ni Constantine ang “seat” sa emperyo niadtong 330, ug giila ni Justinian ang papa ingon nga magtutul-id sa mga erehe ug ang pangulo sa mga iglesia pinaagi sa usa ka mando niadtong 533. Si Clovis niadtong 496 naghulagway kang Reagan niadtong 1989. Si Reagan naghulagway kang Trump.

Sumala kang Gregory of Tours (nga nagsulat hapit usa ka siglo ang milabay), si Clovis hapit nang mapildi sa gubat ug, tungod sa iyang hilabihang kawalay paglaum, mitawag sa tabang sa Katolikong Dios. Ang iyang asawa, si Clotilde, usa ka Katolikong prinsesa nga Burgundian nga dugay nang nag-awhag kaniya sa pagbalhin gikan sa paganismo. Nagsaad si Clovis nga kon siya makadaug, modawat siya sa Katolisismo. Mikalit ug nabalhin ang dagan sa gubat—bisan pinaagi sa diosnong pagpangilabot o sa estratehiyang militar—ug gipildi ni Clovis ang mga Alemanni, gipatay ang ilang hari ug gipatibulaag ang ilang mga pwersa. Matinud-anon sa iyang saad, mikabig siya ngadto sa Katolisismo ug gibunyagan, sumala sa tradisyon, sa Adlaw sa Pasko sa tuig 496 sa Reims pinaagi ni Obispo Remigius (St. Remi).

Ang iyang pagkakabig nagtimaan ug usa ka mahinungdanong pagbag-o, nga naghimo kang Clovis nga unang Katolikong hari taliwala sa mga Germanic nga magmamando (dili sama sa mga Visigoth o Ostrogoth nga Arianong Kristohanon). Kini nagpasibo sa mga Frank ngadto sa Simbahang Romano, ug nakahatag kaniya ug suporta gikan sa populasyong Gallo-Roman ug sa papasiya. Ang pagbautismo ni Clovis sagad tan-awon ingon nga simbolikong “pagkatawo sa France” ingon nga usa ka Katolikong nasod, nga nagpalahi niini gikan sa ubang mga barbarong gingharian nga misunod sa Arianismo o paganismo. Tungod niini, ang Katolisismo nagtawag sa France nga “ang kamagulangan nga anak sa Simbahang Katolika,” ug usab nga “ang kamagulangan nga anak nga babaye sa Simbahang Katolika.”

Sa dihang si Clovis nahimong unang kapuli nga gahum sa kapapahan niadtong 496, iyang gitipohan si Reagan nga nahimong kapuli nga gahum niadtong 1989. Sa kasaysayan ni Reagan ug ni Papa Juan Pablo II, usa ka tinagong panag-alyansa ang naporma alang sa tumong sa pagpukan sa hari sa habagatan. Gikan sa 1798 hangtod sa balaod sa Domingo, ang bigaon sa Tiro natago, ug siya mao ra usab ang maong bigaon nga nagsubay sa iyang mga gamot balik sa Macedon, ang labing amihanang gingharian. Siya mao ang hari sa amihanan, tinago sa matagnaong paagi, apan nag-angkon gihapon nga dili masayop.

Ang papa nagrepresentar usab sa “sila nga mobiya sa tugon,” nga bisan sa paagi sa tagna natago sa tibuok tulo ka gubat nga puli; sa katapusan mopadayag diha sa kasaysayan sa Gubat sa Panium. Sa pagbalhin gikan sa Imperyal nga Roma ngadto sa papal nga Roma, giila ni Daniel ang higayon sa dihang ang pagano nga Roma nagkahiduol na sa katapusan sa iyang panahon ingon nga ikaupat nga gingharian sa tagna sa Biblia.

Kay ang mga sakayan sa Chittim moanhi batok kaniya; busa maguol siya, ug mobalik, ug masuko batok sa balaang tugon: mao usab ang iyang pagabuhaton; siya mobalik pa gani, ug makigsabut niadtong mga mobiya sa balaang tugon. Daniel 11:30.

Sa bersikulo nga “sila nga mibiya sa balaang tugon” mao ang Iglesiang Katolika. Kadtong mibiya sa balaang tugon mao ang masinugtanong simbahan sa Pergamo ni Juan nga Pinadayag, nga sumala kang Pablo mahulog sa pagtalikod sa dili pa mapadayag ang tawo sa sala. Ang Katolisismo mao kadtong mibiya sa tugon, ingon sa girepresentahan sa pag-atake nga gidala batok sa Pulong sa Dios, ug usab sa Igpapahulay sa ikapitong adlaw, nga silang duha gidala ilalom sa padayonng mga pag-atake sukad sa panahon ni Constantino padayon. Sayo pa sa kapitulo onse ang “tugon” gihisgutan usab.

Ug ang mga kasingkasing niining duruha ka hari maninguha sa pagbuhat ug kadautan, ug manulti sila ug mga bakak diha sa usa ka lamesa; apan kini dili molampos, kay ang katapusan maanaa pa sa panahon nga gitagal. Unya siya mobalik ngadto sa iyang yuta uban ang daghang mga bahandi; ug ang iyang kasingkasing supak batok sa balaang tugon; ug siya magabuhat ug mga gamhanang buhat, ug mobalik ngadto sa iyang kaugalingong yuta. Sa panahon nga gitagal siya mobalik, ug moadto paingon sa habagatan; apan kini dili mahisama sa nahauna, ni sa naulahi. Daniel 11:27–29.

Niining mga bersikulo, ang “siya” mibalik sa iyang kaugalingong yuta, ug unya sa ulahi mibalik na usab siya sa iyang kaugalingong yuta. Kining duha ka pagbalik nagrepresentar sa duha ka mga kadaugan nga gisundan dayon sa usa ka madaogonong “pagbalik” ngadto sa siyudad sa Roma. Ang nahauna mao ang Gubat sa Actium niadtong 31 BC batok kang Antony ug Cleopatra, ug ang ikaduha mao ang human sa pagkaguba sa Jerusalem niadtong 70 AD. Ang “gitakdang panahon” diha sa mga bersikulo mao ang tuig 330, nga nagtimaan sa pagtapos sa profetikong “panahon” sa bersikulo beinte-kuwatro nga katumbas sa tulo ka gatus ug kan-uman ka tuig.

Ang duha ka hari nga nagsulti ug mga bakak sa usa ka lamesa nagabuhat niana sa wala pa ang “gitakdang panahon,” “kay ang katapusan anha pa sa gitakdang panahon.” Usa ka pangutana nga angay tagdon mao kini: unsa ang buot ipasabot sa bersikulo sa dihang nagaingon kini, “Unya mobalik siya sa iyang yuta uban sa daghang mga bahandi?” Buot ba ipasabot niini nga sa gitakdang panahon, unya mobalik siya; o buot ba ipasabot niini nga sa higayon nga ang duha mosulti ug mga bakak sa lamesa, unya mobalik siya, ug busa ang pagbalik mahitabo sa wala pa ang gitakdang panahon.

Gipaila ni Uriah Smith ang duha ka pagbalik ingong 31 BC ug 70 AD, nga nagrepresentar sa usa ka kasaysayan sa wala pa ang tuig 330, nga mao ang tinakdang panahon. Gipunting usab ni Smith nga ang “pagbalik” sa bersikulo beinte-nuebe mao ang tapós sa 330, ug nga kini dili malampuson

sama sa mga pagbalik nga misunod sa mga gubat sa Actium ug Jerusalem. Ang buot ipasabot niini mao nga sa wala pa ang tinakdang panahon aduna'y usa ka panagtagbo diin gipamulong ang mga bakak, nga gisundan sa pagbalik sa usa sa duha ka mga hari nga nanagpamulong ug mga bakak, uban ang daghang mga bahandi, nga unya mosupak sa balaang tugon, magabuhat ug dagkung mga binuhatan, ug mobalik sa tuig 330, nga mao ang tinakdang panahon.

Unya iyang gisulong ang habagatan, apan kini dili sama sa Gubat sa Actium ni sa pagkalaglag sa Jerusalem. Ang kasaysayan sa 70 AD diha sa mga bersikulo naghulagway sa katapusan sa piniling katawhan sa tugon sa Dios, ingon sa girepresentahan sa “balaang tugon” diha sa maong pahayag. Sa bersikulo traynta ang paganong Roma adunay paniktik uban niadtong mibiya sa balaang tugon. Ang 70 AD mao gayud ang hingpit nga katapusan sa karaang literal nga Israel ingon nga katawhan sa tugon sa Dios, ug ang bersikulo traynta nag-ila sa kasaysayan upat ka siglo human sa 70 AD. Kadtong mibiya sa tugon sa kasaysayan nga girepresentahan sa bersikulo traynta mao kadtong mibiya sa tugon nga gisudlan sa Dios ug sa Iyang Kristohanong katawhan. Ang Papal nga Roma mao ang iglesia nga girepresentahan ingon nga kadtong mibiya sa balaang tugon diha sa bersikulo traynta.

Kay ang mga sakayan sa Chittim moanhi batok kaniya; busa masubo siya, ug mopauli, ug magbaton ug kasuko batok sa balaang tugon: mao usab ang iyang buhaton; siya mopauli pa gani, ug makigsabut niadtong mga mibiya sa balaang tugon. Daniel 11:30.

Ang bersikulo baynte-nwebe nagdala kanato ngadto sa tuig 330, nga mao ang panahon nga gitakda nga natuman diha sa pagbalhin ni Constantine sa kapital nga siyudad ngadto sa Constantinople. Niana nga timailhan, ang paganong Roma madani ngadto sa usa ka gubat sa habagatan nga dili mamahimong malampuson sama sa Actium ug Jerusalem. Unya sa bersikulo treinta, ang paganong Roma giatake ni Genseric nga naglunsad sa iyang pakiggubat sa dagat gikan sa Chittim, nga nailhan karon nga Carthage. Kining pakiggubat batok sa paganong Roma gilarawan usab ingon nga ikaduhang trumpeta sa pito ka mga trumpeta sa basahon sa Pinadayag. Ang nahaunang upat niadtong mga gahom sa trumpeta nagdala sa Kasadpang Roma ngadto sa iyang katapusan sa tuig 476. Sa nahaunang upat ka mga trumpeta, ang ikaduhang trumpeta, nga mao ang mga sakayan sa Chittim, mao ang labing mabangis, kay gikontrolar ni Genseric ang mga kadagatan ug ang bahandi sa Imperyo nauga.

Gisukmag ug nasubo tungod sa mga sakayan sa Chittim, siya mobalik ug adunay kapungot batok sa balaan nga tugon. Natuman kini sa kasaysayan nga nag-una sa paghatag ug gahum sa pagkapapa niadtong 538, pinaagi sa usa ka pakiggubat batok sa Pulong sa Dios. Human niana siya mobalik ug adunay “panag-intindi uban kanila nga motalikod sa balaan nga tugon.” Kana nga pakig-uban tali sa paganong Roma ug sa papal nga Roma natuman niadtong 533 pinaagi sa sugo ni Justinian. Ang sunod nga bersikulo, bersikulo traynta ug usa, dayon nagpadayon kon giunsa ang paganong Roma nga “nasubo.” Diha sa 2 Thessalonians, gitudlo ni Pablo nga ang paganong Roma “nagpugong” sa pagkapapa sa pagkuha sa pagpugong niadtong 538. Human siya masubo tungod sa usa ka pag-atake gikan sa kadagatan nga naguba sa ekonomiya sa gingharian, siya adunay kapungot batok sa balaan nga tugon, unya adunay panag-intindi uban niadtong motalikod sa tugon. Sa mosunod nga mga bersikulo, ang “mga bukton,” nga nagrepresentar sa gahum nga gihatag sa pagkapapa

niadtong 496 pinaagi kang Clovis, motindog ug ilang hugawan ang balaang puluy-anan sa kalig-on, nga sa kasaysayan nagrepresentar sa siyudad sa Roma, ug unya kuhaon sa paganong Roma ang relihiyon sa paganismo (ang inadlaw-adlaw) gikan sa gingharian ug pulihan kini sa Katolisismo, ug unya ilang ibutang ang pagkapapa sa trono niadtong 538.

Sa dihang gihatagan ug gahum ang pagka-papa niadtong 538, kini naghatag kapin sa usa ka matagnaong saksi, ug usab sa usa ka makasaysayanong saksi nga girepresentahan sa mga bersikulo nga atong ginahisgutan. Ang tuig 538 gihulagway pinaagi sa 31 BC ug sa Gubat sa Actium. Diha sa Daniel kapitulo otso, bersikulo nuebe, ang pagano nga Roma modaug batok sa tulo ka heograpikal nga babag aron makuha ang trono sa yuta. Ang nahauna mao ang Siria sa sidlakan, dayon ang Juda ug Jerusalem, gisundan sa Egipto sa Gubat sa Actium. Ang pagka-papa nga Roma usab adunay tulo ka mga sungay nga kuhaon, ug ang ikatulo niini mao ang mga Goth nga gipapahawa gikan sa siyudad sa Roma niadtong 538. Ang pagano nga Roma ug ang pagka-papa nga Roma naghatag ug duha ka mga saksi nga nagaila nga ang Gubat sa Actium nahiuyon sa 538, ug ang 538 naghulagway sa balaod sa Domingo sa USA, sa dihang ang modernong Roma nagmando nga labing halangdon hangtod nga ang panahon sa pagsulay matapos.

Nahuman na nato ang usa ka kinatibuk-ang pagtan-aw sa mga bersikulo baynte-siyete hangtod traynta'y-uno.

Sa sunod nga artikulo, magapunting kita sa maong mga bersikulo ug magsugod sa buluhaton sa pagpahiuyon sa maong bahin sa kasaysayan sa mga bersikulo onse hangtod kinse.